

Opinnäytetyö (AMK)

Esittävä taide / Musiikki

2024

Elina Lyytinen

Puhallinorkesteriharrastuksen
merkitys 10–20-vuotiaille
harrastajille

Opinnäytetyö (AMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Esittävä taide / Musiikki

2024 | 25 sivua

Elina Lyytinen

Puhallinorkesteriharrastuksen merkitys 10–20-vuotiaille harrastajille

Tässä opinnäytetyössä tutkittiin puhallinorkesteriharrastuksen eri osa-alueiden, puhallinorkesterien ohjelmiston, sosiaalisen kanssakäymisen ja esiintymisien merkitystä 10–20-vuotiaille harrastajille.

Opinnäytetyössä haastateltiin Turun konservatorion A-, B- ja C-puhallinorkestereiden soittajia ja kapellimestareita. Puhallinorkesteriharrastajien haastattelut jaettiin kolmeen ikäryhmään: 10–13(-vuotiaat), 14–17(-vuotiaat) ja 18–20-vuotiaat.

Tässä opinnäytetyössä esille tuodut näkökohdat vahvistavat puhallinorkesteritoiminnan mielekkyyttä ja innostavuutta musiikkioppilaitoksissa. Haastatteluvastaukset vahvistavat puhallinorkesteriharrastuksen hyötynäkökohtia ja positiivisia merkityksiä sekä vaikutteita soittoharrastajien kaikissa ikäryhmissä. Myös kapellimestareiden vastaukset kannustavat ylläpitämään ja kehittämään puhallinorkesteritoimintaa. Kirjoittaja voi hyödyntää opinnäytetyön tuloksia tulevassa työssään musiikkipedagogina.

Asiasanat:

puhallinorkesteri, Turun konservatorio, yhteissoitto, puhallinorkesteriharrastus

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Performing Arts / Music

2024 | 25 pages

Elina Lyytinen

The Importance of Wind Orchestra Playing For 10–20 year-old enthusiasts

In this thesis, the significance of different aspects of the wind orchestra hobby, wind orchestra repertoire, social interaction and performances for 10 -15-year-old enthusiasts is explored.

In the thesis, the players and conductors of the A, B and C wind orchestras of the Turku Conservatory have been interviewed.

The aspects highlighted in this thesis reinforce the meaningfulness and inspiration of wind orchestra activities in music institutions. The interview responses reinforce the benefit aspects and positive meanings of wind orchestration and actions in all age groups of playing enthusiasts. The conductors' responses also encourage the maintenance and development of wind orchestra activities. The author can utilize the results of the thesis in his work as a music pedagogue.

Keywords:

Wind orchestra, Turku Conservatory, ensemble playing, wind orchestra activities

Sisältö

1 Johdanto	5
2 Puhallinorkesteriharrastus Turun konservatoriossa	7
3 Haastattelujen toteutus	9
4 Musiikin harrastaminen ryhmässä	14
4.1 Ohjelmiston merkitys	15
4.2 Sosiaalinen merkitys	17
4.3 Esiintymisten merkitys	19
5 Yhteenveto	23
Lähteet	25

Liitteet

Liite 1. Tiedote tutkimuksesta

Liite 2. Harrastajien haastattelukysymykset

Liite 3. Kapellimestarien haastattelukysymykset

1 Johdanto

Puhallinorkesterissa soittamisella on ollut itselleni suuri merkitys kasvaessani harrastajasta ammattimuusikoksi. Aloitin Turun konservatorion puhallinorkesterissa sivusoittimellani trumpetilla, ja myöhemmin pääsoittimeni vaihtui viulusta käyrätorveen. Pääsoittimen vaihtoon liittyi mahdollisuus päästä paremmin osallistumaan puhallinorkesterin harjoituksiin ja kesäisin järjestettävälle puhallinmusiikkileirille. Yhteissoitto puhallinorkesterissa toi mukanaan paljon esiintymisiä, kavereita ja rutiinia soiton harjoitteluun. Soittajana kehittyessäni pääsin etenemään portaittain seuraavaan orkesteriin, missä pääsi soittamaan vanhempien ja soiton tasoltaan pidemmällä olevien soittajien kanssa. Se lisäsi motivaatiotani, koska silloin pääsin soittamaan haastavampaa musiikkia.

Olen valmistumassa käyrätorvensoitonopettajaksi. Opinnäytetyön aihe oli minulle alusta asti selvä, halusin kirjoittaa puhallinorkesteriharrastuksen merkityksestä. Tavoitteenani on tässä opinnäytetyössä keräämiä tietojen avulla kehittää pedagogisia valmiuksiani motivoida, valmentaa ja kannustaa tulevia soitto-oppilaitani yhteissoittoon erityisesti puhallinorkesterissa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Miettiessäni tutkimukseni kohderyhmää punnitsin valintaa ammattilaisten ja harrastajien välillä. Päädyin etsimään vastausta seuraavaan kysymykseen: Mitä puhallinorkesteri harrastus merkitsee nuorille 10–20-vuotiaille harrastajille? Tästä ikäryhmästä voi kasvaa pitkän linjan puhallinmusiikkiharrastajia ja tulevia ammattilaisia niin sinfoniaorkestereihin kuin ammattipuhallinorkestereihin. Rajasin ikäjakauman näin, koska halusin erityisesti tutkia nuorten suhtautumista puhallinorkesteriharrastukseen.

Haastattelin opinnäytetyötäni varten soittajia ja kapellimestareita Turun konservatorion kolmesta puhallinorkesterista: Aura Junior Winds, Aura Youth Wind Band ja Aura Wind Band. Toteutin haastattelut kasvotusten puhallinorkesterien 10–20-vuotiaiden soittajien ja kapellimestareiden kanssa. Haastattelut ja kirjallisuus toimivat lähteenäni tässä opinnäytetyössä. Jätin pois

Turun konservatorion nuorimmista soittajista koostuvan puhallinorkesterin, koska sen soittajat ovat suurimmaksi osaksi alle 10-vuotiaita.

Haastattelut ja kirjallisuus toimivat lähteenäni tässä opinnäytetyössä.

Tarkoitukseni on saada opinnäytetyössäni nuorisopuhallinorkesteriharrastajilta tietoa siitä, mitkä seikat tekevät harrastuksesta heille mieluisan. Haluan myös tutkia, miten ohjelmisto, sosiaalinen kanssakäyminen ja esiintymiset vaikuttavat puhallinorkesteriharrastukseen. Lisäksi selvitän, miten nuoriso-orkestereiden kapellimestarit pystyvät vaikuttamaan harrastuksen jatkuvuuteen ja mitä hyötyjä kapellimestarit kokevat puhallinorkesteriharrastuksen antavan nuorille harrastajille.

2 Puhallinorkesteriharrastus Turun konservatoriossa

Turun konservatorion nykyisistä puhallinorkestereista ensimmäinen aloitti toimintansa vuonna 2006 nimellä Turun konservatorion junioripuhallinorkesteri. Vuosien varrella tarve kasvoi orkesteritoiminnan laajentamiselle, jotta joka tasoiselle soittajalle löytyisi oma orkesteri, myös vasta-alkajille. Vuonna 2008 toimintaan lisättiin kaksi puhallinorkesteria: Turun konservatorion minipuhallinorkesteri ja Turun konservatorion puhallinorkesteri.

Nykyään Turun konservatoriolla on neljä puhallinorkesteria: Aura Mini Winds, Aura Junior Winds, Aura Youth Wind Band ja Aura Wind Band. Orkestereita kutsutaan myös nimillä D-, C-, B- ja A-puhallinorkesteri. Nämä nimet selkeyttävät hyvin orkesterien eri tasoja. Nuoren soittajan polku orkesteriharrastukseen alkaa Aura Mini Wind -orkesterissa ja voi pisimmillään edetä Aura Wind Bandiin, missä soittavat perusopetuksen loppusuoralla olevat, Turun konservatorion toisen asteen ja Turun ammattikorkeakoulun opiskelijat.

Puhallinorkestereissa harjoitellaan orkesterin taitotasosta riippuen eri vastuita ja siirtyminen seuraavaan orkesteriin edellyttää tiettyjen soittotaitojen saavuttamista. Puhallinsoittimen toisen opiskeluvuoden aloittaneet soittavat D-puhallinorkesterissa eli Aura Mini Winds -orkesterissa. Siellä harjoitellaan yhteissoiton alkeita, sitä miten harjoituksissa ollaan ja miten yhdessä esiinnyttään.

Soittotaitojen kehittyessä oppilas voi seuraavan lukuvuoden alussa siirtyä seuraavaan orkesteriin. Tässä vaiheessa vaadittaviin soittotaitoihin sisältyvät esimerkiksi nuotinluvun eri tasot, sävellajien taitaminen ja tietyn äänialan hallitseminen. Myös rytmiikka vaikeutuu ohjelmiston mukana ja soittajien tulee osata seurata kapellimestaria. Mitä pidemmälle soittaja etenee puhallinorkestereissa, sitä enemmän hänen on kiinnitettävä huomiota sävelpuhtauteen ja sointiin. Soittaja kasvaa henkilökohtaiseen vastuuseen omasta stemmastaan ja oppii huomioimaan muita samassa sektiossa soittavia. Puhallinorkestereissa soittajia kannustetaan ottamaan omat orkesteristemmansa mukaan myös henkilökohtaisille soittotunneille, jotta kappaleita voidaan harjoitella myös yhdessä soitonopettajan kanssa.

Puhallinorkesterien harjoitusaikojen pituudet vaihtelevat kussakin puhallinorkesterissa. Harjoitusaika pitenee siirtyttäessä seuraavaan haastavampaan orkesteriin. D-puhallinorkesterin harjoitusaika on 45 min ja C-puhallinorkesteri harjoittelee 60 min ajan. B-puhallinorkesterin harjoitukset kestävät 90 min ja A-puhallinorkesterin harjoitusaika on 120 min. A- ja B-puhallinorkesterien harjoitukset sisältävät myös noin 15 minuutin tauon, jotta harjoituksissa jaksetaan keskittyä loppuun asti. Tämä portaittain pitenevä harjoitusaika mahdollistaa haasteellisemmän ohjelmiston harjoittelemisen ja siinä on huomioitu harrastajien iän mukana kehittyvä keskittymiskyky.

Säännöllinen konserttitoiminta on osa Turun konservatorion puhallinorkesterien toimintaa. Puhallinorkesterit esiintyvät mm. Lasten musiikkijuhlilla, Turun puhallinmusiikkijuhlilla, koululaiskonserteissa ja erilaisissa tapahtumissa. B-puhallinorkesteri, Aura Youth Wind Band, on kilpaillut puhallinorkesterien SM-kilpailujen B-sarjassa ja tehnyt konserttimatkan Tukholmaan vuonna 2010. A-puhallinorkesteri, Aura Wind Band on tehnyt konserttimatkoja niin ulkomailla kuin kotimaassa sekä edustanut puhallinorkesterien SM-kilpailujen A-sarjassa. Kaikki puhallinorkesterit ovat edustaneet valtakunnallisilla puhallinpäivillä, joita on järjestetty Turussa vuosina 2006, 2016 ja 2023. Esiintymisasiinsa Turun konservatorion puhallinorkesterit ovat vuosien varrella käyttäneet joko siistiä kokomustaa asua tai yläosana Turun konservatorion logolla varustettuja t-paitoja.

Turun konservatorion kaikki neljä puhallinorkesteria esiintyivät keväällä 2023 Turun valtakunnallisilla puhallinpäivillä. Puhallinorkesterit soittivat tuoretta suomalaista puhallinmusiikkia tapahtuman ohjelmistoesittelykonserteissa. Valtakunnalliset puhallinpäivät ovat mainio tapa soittajille, kapellimestareille ja säveltäjille verkostoitua sekä kuulla kotimaista uutta puhallinmusiikkia tapahtuman eri konserteissa. Suurin osa tapahtumassa esiintyneiden Turun konservatorion A- ja B-puhallinorkesterien ohjelmistosta oli kantaesityksiä, esimerkiksi Janne Iksen "Joe Cool" ja Jukka Viitasaaren "Soittajan on helppo hymyillä". A-orkesterin todettiin suoriutuneen hyvin Jukka Viitasaaren "Broadsides!" nimisen teoksen herooisista fanfaareista ja rytmisestä leikittelystä. (Puhallinorkesteriliiton jäsenlehti, kesä 2023.)

3 Haastattelujen toteutus

Suunnitellessani opinnäytetyöni tutkimusmenetelmiä pohdin tietojen keräämistä joko kyselyjen tai haastattelujen avulla. Kyselyllä olisin voinut tavoittaa kaikki kolmen puhallinorkesterin harrastajat, mutta kysymykset olisi pitänyt muotoilla eri tavalla ja vastaukset olisivat voineet olla hyvin suppeita. Jokaisessa puhallinorkesterissa on soittajia, jotka eivät ole 10–20-vuotiaita, joten minun olisi pitänyt jättää heidät tutkimuksen ulkopuolelle. Koin, että haastatteluilla sain kysymyksien sisältämiin aiheisiin perusteellisempia vastauksia. Haastattelu tutkimuskeinona mahdollisti soittajien tapaamisen kasvotusten ja saatoin valita jokaiseen ikäryhmään sopivan määrän haastateltavia.

Päätin toteuttaa tutkimuksen yhteistyössä Turun konservatorion puhallinorkesterien kanssa, koska Turun konservatorion toimipisteet sijaitsevat samassa kaupungissa kuin ammattikorkeakoulu, jossa opiskelen. Minun oma puhallinorkesteriharrastukseni alkoi Turun konservatorion tarjoamassa puhallinorkesterissa ja harrastus kesti useita vuosia. Ammattiopintojeni ensimmäisenä vuonna osallistuin aktiivisesti Turun konservatorion A-puhallinorkesterin harjoituksiin ja olen vuosien varrella osallistunut kaksi kertaa orkesterin kanssa puhallinorkesterien SM-kilpailuihin. Tuntui erittäin luonteva pyytää kyseisen puhallinorkestereiden kapellimestareita haastateltaviksi opinnäytetyössä tekemääni tutkimusta varten.

Tein tutkimuksesta virallisen tiedotteen (Liite 1), mikä sisälsi opinnäytetyöni tutkimuksen tarkoituksen ja pyynnön osallistua tutkimukseen. Tutkimukseen osallistuminen oli vapaaehtoista ja ilmoitin tiedotteessa, että tulen toteuttamaan haastattelut nimettömänä. Päätin toteuttaa haastattelut nimettömänä, koska suurin osa haastateltavista oli alaikäisiä.

Kapellimestarien haastattelut päätin toteuttaa myös nimettömänä, koska tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia puhallinorkesteriharrastuksen merkitystä kokonaisuutena eikä eriyttää yksittäisiä näkökantoja.

Lähetin tiedotteen ja opinnäytetyöni suunnitelman sähköpostilla Turun konservatorion rehtorille ja koulutuspäällikölle, missä pyysin lupaa yhteistyöhön Turun konservatorion puhallinorkestereiden kanssa. Rehtori ja koulutuspäällikkö suostuivat yhteistyöhön, joten lähetin sähköpostilla tiedotteen ja opinnäytetyön suunnitelman Turun konservatorion puhallinorkesterien kahdelle kapellimestarille. Sain myönteisen vastauksen myös puhallinorkestereiden kapellimestareilta, joten pystyin aloittamaan haastattelujen suunnittelun niin kysymyksien kuin aikataulujen suhteen.

Haastattelun kysymyksiä suunnitellessani päädyin tekemään kuusi kysymystä harrastajia varten (Liite 2) ja viisi kysymystä kapellimestareita varten (Liite 3). Ensimmäinen harrastajille suunnattu kysymys koski soittajien ikää ja päätin jakaa vastausvaihtoehdot kolmeen ryhmään. Haastattelussa pystyisin ikää kysyessäni ympäröimään kuuluuko haastateltava 10–13-vuotiaisiin, 14–17-vuotiaisiin vai 18–20-vuotiaisiin. Ikäryhmät myös selkeyttivät haastateltavien määrän valintaa, koska halusin jokaisesta ikäryhmästä saman määrän haastatteluja.

Lopuilla viidellä kysymyksellä halusin muunmuassa ottaa selvää, mitkä asiat ovat kivoja harrastajan mielestä puhallinorkesteriharrastuksessa, onko orkesterin ohjelmisto harrastajille mieluisaa ja mitä mieltä haastateltavat ovat esiintymisien määrästä. Siten sain vastauksia, joista päätellä, mitkä asiat saavat harrastajan jatkamaan puhallinorkesteriharrastusta ja mitä se heille merkitsee. Päätin, etten nauhoita haastatteluja, koska sain kattavasti kirjoitettua vastaukset ylös tekemiini haastattelulomakkeisiin.

Kapellimestareille suunnatut viisi kysymystä koskivat ohjelmiston valitsemista, orkesteriharjoitusten kestoa ja niitä hyötyjä, joita puhallinorkesteriharrastus tuo nuorelle puhallinmusiikin soittajalle. Halusin myös tietää, mitkä seikat ovat kapellimestareille tärkeitä, kun he johtavat harjoituksia, ja onko heistä konsertteja ollut mahdollista järjestää sopiva määrä lukuvuosittain.

Haastatteluja suunniteltaessani minun piti ottaa huomioon puhallinorkesterien harjoituspäivät ja haastattelujen kohdentaminen harjoituskaudelle siten, ettei se häiritse puhallinorkesterien toimintaa. Haastatteluja ei olisi ollut kohteliasta toteuttaa esimerkiksi muutamaa harjoitusta ennen konserttia, koska halusin

antaa puhallinorkestereille harjoitusrauhan. Sain hyvällä yhteistyöllä kapellimestarien kanssa sovittua sopivat haastattelupäivät, jokaiselle puhallinorkesterille eri päivät.

Ennen haastatteluja puhallinorkesterien kapellimestarit lähettivät harrastajien huoltajille tutkimustani koskevan tiedotteen ja pyysivät ilmoittamaan, mikäli heidän huollettavanaan olevaa alaikäistä lasta ei saisi haastatella nimettömään tutkimukseen. Valmistauduin haastatteluihin tulostamalla tarpeeksi monta kyselylomaketta ja otin myös useita tulosteita tutkimukseni tiedotteesta. Näytin tiedotetta haastateltavalle ja varmuuden vuoksi annoin alaikäisille haastateltaville tiedotteen mukaan kotiin vietäväksi.

Haastattelin puhallinorkesterien soittajia orkesteriharjoitusten aikana, jotta haastattelujen aikataulut eivät häirinneet harrastajien omia muun vapaa-ajan aikatauluja. Yksittäiseen haastatteluun soittoharrastajan kanssa kului keskimäärin 5–10 minuuttia. Toteutin haastattelut yksitellen, enkä pari- tai ryhmähaastatteluna. Koin, että haastatellessani yhtä nuorta kerrallaan haastateltavalle ei synny ryhmäpainetta olla samaa mieltä toisten samassa ryhmässä haastateltavien kanssa. Pari- tai ryhmähaastattelussa keskittyminen itse haastatteluun olisi voinut olla hankalaa etenkin nuoremman ikäryhmän kanssa.

En saanut jokaiseen ikäryhmään saman verran haastateltavia. Ikäryhmästä 10–13-vuotiaat sain haastateltavaksi 10 soittajaa, ikäryhmästä 14–17-vuotiaista (sain haastateltavaksi) 8 (soittajaa) ja ikäryhmästä 18–20-vuotiaat (sain haastateltavaksi) 6 soittajaa. Ero haastateltavien määrässä johtui harrastajamäärästä eri ikäryhmissä, nuorempia puhallinorkesteriharrastajia on enemmän kuin vanhempia. 10–13-vuotiaiden ryhmässä oli myös eniten innokkaita ja vapaaehtoisia haastatteluihin.

Aikataulusyistä johtuen haastattelin A-puhallinorkesteria ylioppilaskirjoitusten aikana. A-puhallinorkesteri sisältää muihin Turun konservatorion puhallinorkestereihin verrattuna eniten ikäryhmän 18–20-vuotiaita harrastajia, joten heitä oli normaalia vähemmän läsnä harjoituksissa. Tästä johtuen sain kyseisestä ikäryhmästä vähiten haastatteluja.

Valitsin haastateltavia vapaaehtoisuuteen ja ikään perustuen. Orkesteriharjoitusten alussa minut joko esiteltiin tai esittelin itse itseni puhallinorkestereille. Kerroin tarvitsevani haastateltavia opinnäytetyössä toteuttamaani tutkimusta varten. Etenkin nuorempia soittajia oli enemmän tarjolla haastateltavaksi, mitä ehdin haastatella.

Orkesteriharjoitusten ollessa käynnissä minä tarkkailin soittajia ja kävin sopivan hetken tullessa kysymässä halukkuutta haastatteluun. Pyrin valitsemaan haastateltavia tasaisesti jokaisesta soitinryhmästä, jotta saisin mahdollisimman laajan kuvan eri instrumenttien soittajien näkökulmista. Yritin myös arvioida onko soittaja 10–20-vuotias ennen kuin menin kysymään halukkuutta haastatteluun, jotta en turhaan häiritsisi soittajan orkesteriharjoituksia.

Toteutin haastatteluja kahdessa eri paikassa. Ensin haastattelin haastateltavaa harjoitussalin ulkopuolella oppilaitoksen käytävällä. Tämä oli hieman työlästä, koska jouduimme aina siirtymään eri kerrokseen löytääksemme rauhallisen haastattelupaikan. Myöhemmin haastattelin puhallinorkesterin harjoitussalissa olevassa sivutilassa, mutta se osoittautui myös aika hankalaksi äänitason noustessa puhallinorkesterin soittaessa. Koin sivutilan silti paremmaksi, koska siten haastateltavat vaihtuivat nopeammin enkä häirinnyt harjoituksia poistumalla edestakaisin harjoitussalin pääovesta.

Haastattelin kapellimestareita harjoitussalissa ennen orkesteriharjoitusten alkua. Jälkeenpäin mieltien olisin voinut valita rauhallisemman paikan, koska puhallinorkesteriharjoitusten alkamisaika rajoitti haastattelun pituutta, vaikka sainkin kaikkiin kysymyksiin vastaukset.

Kirjoitin harrastajien ja kapellimestareiden vastaukset laatimiini haastattelulomakkeisiin lyijykynällä, koska käsin kirjoittaminen on minulle luontaisin tapa tehdä muistiinpanoja. Koin myös, että vastauksien vertailu ja tutkiminen olisi miellyttävämpää käsin tehdyistä muistiinpanoista, kuin esimerkiksi kannettavalta tietokoneelta.

Aineiston kerääminen haastattelujen muodossa toteutui minusta hyvin. Olen tyytyväinen, että haastattelin useampaa puhallinsoittajaa jokaisesta ikäryhmästä.

Haastateltavat olivat erilaisia, toiset vastasivat kysymyksiini hieman perusteellisemmin kuin toiset. Sain haastatteluja tasaisesti puupuhallin-, vaski- ja lyömäsoittajilta. Ehdin haastattelujen toteuttamisen välillä perehtymään muihin lähteisiin ja yhdistämään kirjallisuutta kerättyyn aineistoon, mistä olisi minulle eniten hyötyä kirjoittaessani opinnäytetyötä.

4 Musiikin harrastaminen ryhmässä

Tässä luvussa kerron hyödyistä, joita musiikin harrastaminen ryhmässä voi antaa nuorelle soittajalle. Musiikkiharrastus tuo mukanaan paljon etuja: akateemisia ja tarkkaavaisuuden taitoja sekä monia musiikin ulkopuolelle ulottuvia kykyjä (Jordan-Kilkki ym. 2013, 108). Näyttöä on saatu ryhmämuotoiseen taidotoimintaan osallistumisesta, minkä huomattiin lisäävän lasten ja nuorten hyvinvointia. Ryhmässä harrastaminen lisäsi lasten ja nuorten joustavuutta, soveltamista ja yhteisöllisyyttä (Kaikkonen ym. 2020, 6).

Omaakohtaiset kokemukseni musiikin harrastamisesta ryhmässä ovat hyviä, koska orkesterissa saadut kaverit saivat minut jatkamaan (itse) käyrätorven soittamista. Opin orkesterissa soittaessani keskittymistä, muiden huomioon ottamista ja vastuullisuutta. Toisten soittajien huomioiminen oli tärkeää, koska puhallinorkesterissa soittaessa ei voi soittaa sillä äänen voimakkuudella millä haluaa, vaan on soitettava säveltäjän määrittelemässä nyanssissa ja kuunneltava, ettei peitä hiljaisemmän soittimen (soittajan) ääntä. Ryhmässä musisointi kehittää soittajan itsenäisyyttä ja yhteistyötaitoja. Onnistumisen kokemukset harjoituksissa ja konserteissa kehittävät soittajan yksilöllisiä musiikillisia taitoja ja vahvistavat omaa musiikillista kulttuuri-identiteettiä (Karppinen ym. 2005, 7 & 90).

Kavereiden kanssa oli mielestäni mukava jutella tauoilla, ja osa näistä nuorena saaduista kaverisuhteista on kantautunut aikuisuuteen asti. Musiikki itsessään innostaa vuorovaikutukseen ja synnyttää yhteisöllisyyttä. Yhteissoitto voi olla mm. vuorottelua, odottamista, kuuntelemista, jotka pitävät yllä vuorovaikutusta. (Kaikkonen ym. 2020, 11-12.) Musiikki tarjoaa kasvavalle lapselle kanavan itsensä ilmaisemiseen ja yhteisölliseen kokemiseen sekä toimii luontevana siltana eri kulttuurien välillä (Karppinen ym. 2005, 99).

Puhallinorkesterissa opituista taidoistani on ollut hyötyä myöhemmässä elämässä. Orkesterissa varhain opeteltu intonaation kuuntelu on ollut avuksi ammattiurallani. Myös vastuun ottamista omista nuoteista ja myöhemmin omasta sektiosta oli tärkeää päästä harjoittelemaan nuorella iällä. Orkesterissa – ja

yleisesti missä tahansa – musiikin kuunteleminen kehittää tarkkaavaisuutta ja aktivoi myös aivojen muistia, työmuistia ja säilömuistia (Kaikkonen ym. 2020, 56).

Kysyin haastatteluissa kapellimestareilta, mitä hyötyjä puhallinorkesteriharrastus tuo nuorelle harrastajalle heidän mielestään. Vastauksissa nousi esiin kehitys, mikä tapahtuu ryhmätyötaidoissa ja itsensä ilmaisussa soittamisen kautta. Puhallinorkesteriharrastus tuo harjaantumista yhteisöllisyyteen ja sosiaaliset valmiudet pääsevät kehittymään laajemmin. Soittaja pääsee puhallinorkesterissa olemaan eri rooleissa omassa soitinryhmässään ja siten harjoittelemaan vastuun ottamista omasta tekemisestään isossa ryhmässä.

Yhdessä soitettaessa soittajan nuotinlukutaidot, harmonian hahmottaminen ja sävelpuhtauden kuuntelutaito kehittyvät. Soittaja oppii oman soittimen äänen sijoittamista ympäristöön fraseerauksen, rytmien ja soinnin kautta. Vaikka kaikki kasvattava musiikki on arvokasta, soittajilla on myös mahdollisuus oppia arvioimaan, milloin musiikki kuulostaa hyvältä (Juntunen ym. 2013,103). Puhallinorkesteriharrastus antaa mahdollisuuden koko elämän kestoiseen harrastukseen ja valmiuksia ammattiin. Osa puhallinorkesterien entisistä soittajista on työllistynyt ammattimuusikkoina.

4.1 Ohjelmiston merkitys

Ohjelmiston mielekkyyks osoittautui haastattelujen perusteella tärkeäksi asiaksi puhallinorkesteriharrastajille. Mieluisat kappaleet ovat olennainen osa puhallinorkesteriharrastusta, koska harjoitukset ja esiintymiset koostuvat niistä. Kapellimestareilla on iso vastuu valitessaan sopivan haasteellista, mutta miellyttävää soitettavaa puhallinorkesterien soittajille. Musiikkioppilaitosten kehittäessä toimintakulttuuriaan opiskelijakeskeisempään suuntaan oppijan kiinnostuksen kohteet ja luovuuden merkitys korostuvat myös opetuksessa (Juntunen ym. 2013, 141).

Kysyin kapellimestareilta, mitkä tekijät vaikuttavat ohjelmiston valitsemisessa eri puhallinorkesterille. Puhallinorkesterin taso tulee ottaa huomioon ohjelmistoa suunniteltaessa. Esimerkiksi nuoremmille soittajille kappaleiden sovitus

sisältävät enemmän massaa, kun taas pidemmällä soittoharrastuksessa oleville ohjelmistoon voi valita myös herkempää musiikkia. Sovitusten valitseminen kehittyä kokemuksen mukana.

Kappaleita valittaessa tulee ottaa huomioon puhallinorkesterista löytyvät instrumentit. Harvinaisempiin soittimiin, kuten fagotti ja oboe, ei aina löydy soittajia, joten ei kannata valita sellaisia kappaleita, jotka sisältävät paljon sooloja harvinaisille soittimille. Kapellimestarit pyrkivät valitsemaan sopivaa, mielekästä ja monipuolista soitettavaa juuri heidän puhallinorkestereilleen.

Puhallinorkesterin vahvuuksien tunnistaminen ja niiden hyödyntäminen ohjelmistoa suunniteltaessa on tärkeää. Täytyy myös ottaa huomioon taiteen perusopetuksen ja ammattiopintojen tavoitteellisuus ja laaja-alaisuus. Suomessa on hyvä puhallinmusiikkituotanto, joten on kannattavaa tuoda esille myös uutta kotimaista puhallinmusiikkia. Ohjelmistoa suunniteltaessa on hyvä olla ajan hermoilla ja seurata ajankohtaisia suuntauksia tai ilmiöitä, mitä voi hyödyntää kappaleita valittaessa.

Valtaosa 10–13-vuotiaista soittoharrastajista pitää puhallinorkesterin harjoituksissa soitetuista kappaleista. Etenkin pop- ja elokuvamusiikki koetaan mieluisaksi. Osa haastateltavistani tässä ikäryhmässä mainitsi, että vaikeaksi koetut kappaleet eivät ole kivoja, mutta harjoittelulla ne paranevat. Yksi vastanneista soittajista oli sitä mieltä, että Heavy metal -musiikki ei ollut kivaa soitettavaa, koska musiikki tuli liian lujalla äänenvoimakkuudella. Kappaleista todettiin yleisesti, että ne ovat hauskoja ja etenkin menevistä kappaleista usein pidetään.

Orkesterinsa ohjelmistovalinnoista pitävät myös 14–17-vuotiaat puhallinorkesterin soittajat. Ohjelmiston kappaleita keuhuttiin kivoiksi, koska ne ovat tunnistettavia ja melodiat ovat miellyttäviä. Genren todettiin olevan monipuolinen, mutta jotkut modernimmat kappaleet koettiin hieman oudoiksi. Tässä ikäryhmässä vastattiin vaihtelevien ja eri tyylisten kappaleiden olevan kiva asia puhallinorkesteriharrastuksessa. Harjoitusajan pituutta koskevaan kysymykseen vastattiin, että harjoitukset ovat sopivan pituisia, koska kappaleita ehditään rauhassa harjoitella.

Soitetusta ohjelmistosta pidetään pääsääntöisesti myös 18–20-vuotiaiden ikäryhmässä. Melodiset ja rytmiset kappaleet ovat suosiossa. Osa soittajista ei koe nykymusiikin kappaleita kivoiksi. Harjoitusajan pituudesta todettiin, ettei lyhyemmässä harjoitteluajassa ehtisi soittaa kappaleita ja pidemmissä harjoituksissa soittokestävyys ei enää riittäisi kappaleiden soittamiseen.

Vanhimman ikäryhmän 18–20-vuotiaat soittajat kommentoivat kappaleita vähiten. Ohjelmistosta pidettiin yleisesti, mutta modernit kappaleet eivät ole mieluisia 14–20-vuotiaiden mielestä. Etenkin nuoremmat soittajat kokevat ohjelmiston olevan monipuolinen.

4.2 Sosiaalinen merkitys

Haastatteluvastausten perusteella puhallinorkesteriharrastuksen sosiaalinen merkitys on suuri. Puhallinorkesterissa soittaja pääsee harrastamaan musiikkia yhdessä saman kiinnostuksen kohteen jakavien harrastajien kanssa. Varsinkin lapsilla sillä on iso merkitys, että myös muut soittajat kokevat puhallinorkesteriharrastuksen mieluisaksi harrastukseksi. Lapsen lähipiiriin kuuluvien ihmisten asenteilla ja mielipiteillä on vaikutusta lapsen harrastusmieltymyksiin (Ahonen 2004, 146).

Kaikkien ikäryhmien vastauksissa korostui kavereiden ja ilmapiirin merkitys. Kysyttäessä mikä puhallinorkesteriharrastuksessa on kivaa, nousi vastaukseksi yhteissoitto, kaverit, yhteenkuuluvuuden tunne ja itse soittaminen. Monesta vastauksesta kävi ilmi, että yhdessä soittaminen ison orkesterin kanssa on mukavampaa kuin yksin soittaminen.

Kysyin kapellimestareilta, mitkä seikat ovat tärkeitä puhallinorkesteriharjoituksia johdettaessa. Heidän mielestään on tärkeää luoda positiivinen tunnelma puhallinorkesteriharjoituksiin ja välttää tiukkaa tunnelmaa siitä huolimatta, että pyrkimys on hyvään musiikilliseen lopputulokseen. Kapellimesterien mielestä harjoituksissa saa olla pientä hupia, progressiivisuuden ohella.

Nykyään musiikkiopistojen opettajien suurimpia työhaasteita onkin sitouttaa oppilas tuloksien saavuttamiseen siten, ettei viihtymistavoitteesta tingitä

(Ertolahti-Mertanen 2021, 13). Ilmapiiirillä on oppimisessa merkitystä, koska rennossa ja turvallisessa ilmapiirissä on helpompi oppia ja kehittyä (Kupias & Koski 2012, 20).

Puhallinorkesterin harjoituksia johdettaessa kapellimestarille tärkeää on työrauhan ylläpitäminen, esimerkiksi jo sen käytännön avulla, että harjoituksiin saavutaan ajoissa. Harjoitusten on tarkoitus edetä sujuvasti, eikä ole tarkoituksenmukaista jäädä tunniksi toistamaan samaa kohtaa kappaleesta. Vaikka harjoitellaan yksityiskohtaisesti, niin kukaan ei saa tuntea itseänsä silmätikuksi. Yhdessä tekeminen mahdollistaa sen, että yhden soittajan onnistumisen harjoituksissa tai esiintymisessä ei koeta olevan muilta pois, vaan se voidaan tulkita koko ryhmän onnistumiseksi (Juntunen ym. 2013, 231).

Puhallinorkesterissa soittavien 10–13-vuotiaiden harrastajien ikäryhmässä lähes jokainen vastasi soittamisen ja kaverien olevan kivaa puhallinorkesteriharrastuksessa. Kysymykseen onko puhallinorkesteriharjoituksiin kiva tulla, kaikki haastateltavat vastasivat myönteisesti. Osa kommentoi, että puhallinorkesteriharrastus on yksi parhaista harrastuksista ja yhdessä on kivempi soittaa kuin yksin. Harjoituksiin on kiva tulla, vaikka on paljon muitakin harrastuksia. Moni vastasi harjoitusten pituuteen liittyen, että harjoitukset ovat sopivan pituisia, ja että etenkin 15 min tauko harjoitusten välissä on tosi hyvä asia. Tauosta puhuttaessa 10–13-vuotiaat mainitsivat, että tauolla on kivaa jutella kavereiden kanssa.

Puhallinorkesteriharrastuksessa kivointa on 14–17-vuotiaiden soittoharrastajien mielestä yhdessä soittaminen. Soitto kuulostaa erilaiselta, kun on monta soittajaa soittamassa yhdessä, ja puhallinorkesteriharrastuksesta saa paljon kokemuksia. Harjoituksiin on pääsääntöisesti kiva tulla. Parissa vastauksessa mainittiin, että joskus on sellaisia hetkiä, ettei jaksaisi tulla harjoituksiin. Puolet vastaajista mainitsi tauon hyvänä asiana, koska silloin voi jutella muiden soittajien kanssa. Yhteenkuuluvuuden tunne mainittiin merkityksellisenä tässä ikäryhmässä.

Yhteissoitto ja kaverit ovat kivoimmat asiat puhallinorkesteriharrastuksessa 18–20-vuotiaiden soittajien mielestä. Puhallinorkesteriharrastus mahdollistaa

kavereiden näkemisen sekä soittamisen muiden kanssa. Harrastajat ovat mielestään luoneet hyvän ilmapiirin orkesteriin. Vastauksissa mainittiin yhteissoiton olevan mukavaa, kun kaikki soittajat osaavat harjoituksissa soitettavat kappaleet, jolloin soittaja saa olla osana hyvän kuuloista kokonaisuutta. Puhallinorkesteriharjoituksiin on kaikkien haastateltujen mielestä kiva tulla ja harjoitukset ovat sopivan pituisia.

Yhdessä soittaminen, hyvä ilmapiiri ja kaverit ovat selkeästi kaikille ikäryhmille tärkeä asia puhallinorkesteriharrastuksessa. Nuoremmille haastateltaville sosiaalinen merkitys orkesteriharjoituksissa korostui, varsinkin kavereiden näkemistä ja heidän kanssaan tauolla juttelua pidettiin tärkeinä. Vanhempien soittajien kohdalla sosiaalinen merkitys ilmenee kavereiden näkemisen lisäksi myös kokemuksena olla osana musiikillista kokonaisuutta.

Väsymys tuli esiin ainoastaan 14–17-vuotiaiden ikäryhmässä, koska heidän vastauksistaan kävi ilmi, että väsymyksen takia on välillä hetkiä, ettei jaksaisi tulla harjoituksiin. Kyseisen ikäryhmän väsymykselle saattaa olla monta syytä, kuten useat harrastukset, koulunkäynti, illalla valvominen ja älylaitteet.

Yllätyin positiivisesti, kuinka tärkeäksi kaikki haastatellut puhallinorkesterilaiset kokevat kaverit ja yhdessä soittamisen. Puhallinorkesterilaiset ovat onnistuneet yhteishengen luomisessa. Muistan omalta harrastusajaltani, että puhallinorkesterin harjoitukset saattoivat olla ainoa hetki viikossa, kun tapasin tiettyjä kavereitani. Tauot olivat myös minulle tärkeitä, koska pääsin vaihtamaan kuulumiset eri soitinryhmiin kuuluvien kavereiden kanssa. Koin puhallinorkesteriharrastuksessa yhteisöllisyyttä, koska kanssasoittajat tiesivät, kuinka haasteellista soittaminen on eikä väärin soittamista tarvinnut pelätä.

4.3 Esiintymisten merkitys

Esiintymiset ovat luonnollinen osa puhallinorkesteriharrastusta, koska konserteissa puhallinorkesteri pääsee esittämään yleisölle harjoituksissa harjoittelemaansa kappaleita. Konsertissa esiintyessään soittoharrastaja pääsee

harjoittelemaan esiintymistilannetta ja yleisössä voi mahdollisuuksien mukaan olla harrastajan läheisiä kuuntelemassa konserttia. Musiikin soittaminen on luonteeltaan vuorovaikutteista ja siten myös esittävää (Jordan-Kilkki 2013, 124).

Esiintymisen harjoittelu ryhmässä voi olla harrastajalle turvallisempaa kuin yksin esiintyminen. Esiintymisen mahdollistama musiikillisen kokemuksen jakaminen on monille harrastuksen tärkeä mielekkyyden ja merkitysten rakentamisen lähde (Juntunen ym. 2013, 225).

Kysyin kapellimestareilta, onko konsertteja ollut mahdollista järjestää sopiva määrä lukuvuoden aikana. Kapellimestarien mielestä konsertteja on ollut sopiva määrä. Toinen kapellimestareista lisäsi, että konsertteja voisi olla enemmänkin.

Tilaongelmat vaikuttavat konserttien järjestämisen määrään. Jos kapellimestarit ovat riittävän ajoissa liikkeellä, tilaongelmista on vähemmän haittaa. Konserttien ajankohdat tulee suunnitella vuoden etuajassa. Sama koskee myös ohjelmistoa, jotta on tiedossa, mitä konsertissa soitetaan ja mikä on konsertin mahdollinen teema, ja näin pystytään valmistautumaan nuottien hankinnan yms. osalta ajoissa tulevaan konserttiin.

Haastateltavilta puhallinorkesterilaisilta kysyin, pitäisikö puhallinorkesterien esiintyä konserteissa useammin. 10–13-vuotiaiden puhallinharrastajien ikäryhmästä puolet koki, että esiintymisiä on sopivasti, eli 2–3 isoa konserttia lukuvuodessa sekä koululaiskonsertit. Loput haastateltavista soittajista kokivat, että esiintymisiä voisi olla useamminkin. He haluaisivat esiintyä useammin, koska esiintyminen on mukavaa, ja kaikki soittajat eivät välttämättä pääse jokaiseen konserttiin esiintymään muiden menojen takia. Harjoituksissa voi tulla sellainen tunne, että harjoitellaan “muuten vain”, jos ei ole hetkeen aikaan päässyt esiintymään konsertissa.

10–13-vuotiaat haastateltavat ehdottivat oma-aloitteisesti omia ideoitaan esiintymisiin liittyen. Heidän mielestään olisi hienoa päästä useammin soittamaan yhdessä vanhempien soittajien kanssa. Myös koululaiskonsertit soittajien omissa kouluissa olisivat kivoja, jotta oma luokka pääsisi kuuntelemaan heidän

esiintymisiään. Tämä voisi olla haasteellista toteuttaa, koska soittajat tulevat monista eri kouluista. Kysymyksen mikä puhallinorkesteriharrastuksessa on kivaa, vastauksissa mainittiin myös konsertit ja konserttimatkojen bussimatkat.

Suurin osa 14–17-vuotiaista puhallinorkesterilaisista oli sitä mieltä, että esiintymisiä on sopivasti. Nykyisellä esiintymismäärällä ehtii riittävästi harjoittelemaan ja valmistautumaan konsertteihin. Jos konsertteja olisi enemmän, voisi haastateltujen mielestä tulla kiire ohjelmiston harjoittelussa. Välillä konsertteja on lyhyen ajan sisällä useampi, tasaisempi tahti olisi parempi. Puhallinorkesteriharrastuksessa on tämän ikäryhmän haastateltavien mielestä kivaa esiintymiset ja niiden mukanaan tuomat kokemukset.

Enemmistö 18–20-vuotiaiden ikäryhmästä oli sitä mieltä, että konsertteja on sopiva määrä lukuvuodessa. Parissa vastauksessa todettiin, että esiintymisiä olisi kiva olla enemmän, jos se olisi mahdollista. Tämä ikäryhmä antoi myös oma-aloitteisesti ideoita esiintymisiin liittyen. Osa ehdotti, että konsertteja voisi useammin olla ulkopaikkakunnilla, koska useimmat konsertit ovat olleet Turun konservatorion Sigyn-salissa. Saman konsertin voisi heidän mielestään myös esittää kahdesti, esimerkiksi Turussa ja ulkopaikkakunnalla.

Etenkin 10–13-vuotiaiden ja 18–20-vuotiaiden ikäryhmät antoivat haastatteluissa oma-aloitteisesti hienoja ideoita konserttitoiminnan kehittämiseksi. Vanhemmat soittajat halusivat hyödyntää harjoitellun ohjelmiston esittämällä saman konsertin useamman kerran, vaikka eri paikkakunnilla. Nuoremmat soittajat halusivat päästä esiintymään vanhempien soittajien kanssa useammin. Nuori voisi ottaa mallia vanhemmasta soittajasta sekä saada lisää motivaatiota harjoitella taitavammaksi soittajaksi. Vanhemmat soittajat saivat ottaa vastuuta soitinryhmänsä nuoremmista soittajista.

Kaikki ikäryhmät pitivät esiintymisestä ja kokevat pääsääntöisesti konserttien määrän lukuvuodessa olevan sopiva. 14–17-vuotiailla soittajilla on realistinen kuva harjoittelun määrän tarpeesta ennen konserttia, koska vastauksissa huomioitiin riittävä valmistautuminen nykyisellä konserttimäärällä. Tämän

ikäryhmän mielestä konserttien määrän lisääminen voisi aiheuttaa kiirettä ohjelmiston harjoittelussa.

Puhallinorkesterien konsertit herättävät minussa hyviä muistoja. Konsertit ovat auttaneet minua esiintymisjännityksen kanssa, koska ryhmässä esiintyminen ei jännitä minua lähes ollenkaan verrattuna yksin esiintymiseen. Useat esiintymiset konserteissa ja SM-kilpailut valmistivat minua hyvin ammattimuusikon uraa kohti. Kyky hallita esiintymistilanne ja toimia siinä vakuuttavasti ja luontevasti voidaan nähdä jonkinlaisena kansalaistaitona, jota ihmiset tarvitsevat koulussa, työssä ja muussa elämässä (Juntunen ym. 2013, 227).

5 Yhteenveto

Haastattelujen vastauksista päätellen puhallinorkesteriharrastus on 10–20-vuotiaille harrastajille tärkeä ja arvokas harrastus. En ollut aiemmin tullut ajatelleeksi joitain puhallinorkesteriharrastuksen haastatteluissa esiin nousseita hyödyllisiä seikkoja. Yllätyksekseni huomasin niiden pitävän paikkansa myös omalla kohdallani. Esimerkiksi puhallinorkesterin eri vastuualueiden omaksuminen omassa soitinryhmässä on ollut arvokasta ja siitä on ollut minulle hyötyä myöhemmässä elämässä.

Jotkut haastattelukysymykset olivat irrallisia johtuen siitä, että opinnäytetyön lopullinen rakenne muovautui vasta, kun osa haastatteluista oli jo tehty. Olen silti tyytyväinen opinnäytetyön lopulliseen rakenteeseen ja haastattelukysymykset tukivat valittuja aiheita tarpeeksi hyvin.

Jälkeenpäin ajateltuna kysyisin harrastajilta ja kapellimestareilta pari kysymystä enemmän haastatteluissa. Etenkin esiintymisiin liittyen olisin voinut kysyä enemmän kysymyksiä. Olisin myös voinut kysyä kapellimestarien lisäksi myös harrastajilta puhallinorkesteriharrastuksen hyödyistä. Olisi ollut mielenkiintoista kuulla soittajien näkökulmia harrastuksen hyödyistä. Onnekseni haastateltavat vastasivat kysymyksiini laajasti, joten sain haastatteluista oletettua enemmän aineistoa, mitä pystyin hyödyntämään opinnäytetyössäni.

Ohjelmistolla on luonnollisesti iso merkitys puhallinorkesteriharrastuksessa. Kappaleita harjoitellaan harjoituksissa ja ne esitetään konserteissa. Uskoisin harrastajien motivaation laskevan, jos ohjelmisto olisi hyvin epämieluisaa soitettavaa. Oli ilo kuulla haastatteluvastauksista, että puhallinorkesterien ohjelmisto on valtaosin pidettyä. Puhallinorkestereiden musiikkityyleiltään monipuolinen ohjelmisto nähdään hyvänä asiana. Haastatteluvastauksista voi päätellä, että kapellimestarit ovat onnistuneet ohjelmistovalinnoissaan.

Omien kokemuksieni pohjalta oletin sosiaalisen merkityksen olevan suuri puhallinorkesteriharrastuksessa. Yhteisö luo ryhmähenkeä ja puhallinorkesteriharjoituksissa voi saada uusia kavereita. Haastattelun tuloksien

perusteella Turun konservatorion puhallinorkestereilla on hyvä yhteishenki ja kaverit ovat yksi parhaista puolista, mitä harrastus tarjoaa. Yhdessä soittaminen ryhmässä koetaan mukavammaksi kuin yksin soittaminen. Vanhemmat soittajat myös arvostavat yhdessä soittamisen musiikillista kokemusta. Ryhmässä soittaminen tuo mukanaan paljon hyötyjä ja kavereita. Päätelen, että puhallinorkesteriharrastus etuineen edistää soittoharrastuksen jatkumista.

Haastattelujen vastauksista päätellen Turun konservatorion puhallinorkesterit esiintyvät sopivan usein sekä harrastajien että kapellimestarien mielestä. Nuorimmasta (ikäryhmästä) 10–13-vuotiaiden ikäryhmästä nousi muita ryhmiä enemmän toiveita esiintymisien lisäämisestä. Kyseisessä ikäryhmässä muita harrastuksia voi olla niin paljon, ettei soittaja aina pääse esiintymään jokaiseen konserttiin aikataulusyistä. Tämäkin kävi ilmi haastatteluvastauksista. Nuorin ikäryhmä ei välttämättä ymmärrä konsertin järjestämiseen liittyviä edellytyksiä ja haasteita, kuten tilavaraukset ja riittävä harjoittelu-aika.

Esiintymiset koettiin yhdeksi kivoimmaksi asiasta puhallinorkesteriharrastuksessa ja haastateltavilla oli paljon ideoita konserttitoiminnan kehittämiseksi. Tämä kertoo sitoutumisesta ja innokkuudesta puhallinorkesteriharrastusta kohtaan. 14–20-vuotiaat soittajat painottivat vastauksissaan esiintymiseen valmistautumista. Tästä päätellen vanhemmat soittoharrastajat haluavat harjoituksilla valmistautua hyvin konserttia varten, jotta lopputulos olisi mahdollisimman hyvä. Vanhempien ikäryhmässä soittaminen voi harrastuksena olla tavoitteellisempaa kuin nuorempien. Siksi valmistautuminen korostui vanhemmilla enemmän kuin nuoremmilla. Nuorin ikäryhmä koki esiintymisen mukavana ja haluaisi päästä esiintymään mahdollisimman usein.

Haastatteluja tehdessäni huomasin kaipaavani takaisin puhallinorkesteriharrastuksen pariin. Havaitsin soittajapulaa klarinetissa ja aloin pohtimaan mahdollisuutta aloittaa puhallinorkesteriharrastus uudella sivuinstrumentilla. Opinnäytetyötä tehdessäni ymmärsin oman puhallinorkesteriharrastukseni merkityksen polullani ammattimuusikoksi sekä sen arvokkuuden nykyisille harrastajille.

Lähteet

Ahonen, K. 2004. Johdatus musiikin oppimiseen. Tampere: Tammer-Paino Oy.

Ertolahti-Mertanen, S. 2021. Opettajana muuttuvassa musiikkiopistossa. EU: Adecrea Oy.

Jordan-Kilkki, P. & Kauppinen, E. & Korolainen-Viitasalo, E. 2013. Musiikkipedagogin käsikirja. Vuorovaikutus ja kohtaaminen musiikinopetuksessa. Tampere: Juvenes Print – Suomen yliopistopaino Oy.

Juntunen, M-L. & Nikkanen, H. & Westerlund, H. 2013. Musiikkikasvattaja. Kohti reflektiivistä käytäntöä. Jyväskylä: PS-kustannus.

Kaikkonen, M. & Salo, J. & Vannasmaa, P. & Mäki, M. 2020. Mahtava musiikki. Opas tasa-arvoiseen ja motivoivaan musiikinopetukseen. Turenki: Hansaprint Oy.

Karppinen, S. & Ruokonen, I. & Uusikylä, K. 2005. Taidon ja taiteen luova voima. Tampere: Tammer-Paino Oy.

Kupias, P. & Koski, M. 2012. Hyvä kouluttaja. Sanoma Pro Oy.

Viitasaari, J. 2023. Kvartaalin kantaesityksiä. Puhallinmusiikki. Puhallinorkesteriliiton jäsenlehti 2/2023. Luettu 29.3.2024.

<https://www.puhallinmusiikki.fi/en/en/magazines/2023-05-07/>

Turun konservatorion nettisivut. Luettu 15.3.2024.

<https://turunkonservatorio.fi/opetus/orkesterit-ja-kuorot/puhallinorkesterit/>

Tiedote tutkimuksesta

Tiedote tutkimuksesta

Päiväys 30.01.2024

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

Puhallinorkesteriharrastuksen merkitys 10-20-vuotiaalle harrastajille

1. Pyyntö osallistua tutkimukseen

Teitä pyydetään mukaan tutkimukseen, jossa tutkitaan millainen vaikutus puhallinorkesteri harrastuksella on 10-20-vuotiaalle nuorille ja kuinka nuoriso-orkestereiden kapellimestarit voivat vaikuttaa harrastuksen toimintaan.

2. Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista.

Osallistuminen tutkimukseen katsotaan suostumukseksi tutkimuksessa kysytyjen tietojen tutkimuskäyttöön. Voitte myös keskeyttää tutkimuksen koska tahansa syytä ilmoittamatta.

3. Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on miettiä keinoja, miten puhallinorkesteri harrastus saadaan jatkumaan yksilötasolla ja miten kapellimestarit pystyvät siihen vaikuttamaan. Tietoja voidaan hyödyntää puhallinorkesteri toiminnan kehittämisessä.

4. Tutkimuksen toteuttajat

Elina Lyytinen, Turun ammattikorkeakoulu

5. Tutkimusmenetelmät ja toimenpiteet

Tutkimukseen osallistuminen kestää noin 2 päivää.

Tutkimus toteutetaan siten, että nuorten haastattelut suoritettaisiin orkesteriharjoituksen aikana tai sen jälkeen. Orkesterin johtajien haastattelut toteutettaisiin kapellimestareiden itse haluamalla ajalla. Tutkimuksen aikana teiltä kysytään puhallinorkesteri harrastukseen liittyviä kysymyksiä. Haastattelun kesto noin 15 minuuttia.

6. Kustannukset ja niiden korvaaminen osallistujalle

Tutkimukseen osallistuminen ei maksa teille mitään. Osallistumisesta ei myöskään makseta erillistä korvausta.

7. Tutkimustuloksista tiedottaminen

Kyseessä on opinnäytetyö, joka julkaistaan avoimesti Theseus-tietokannassa. Haastattelut toteutetaan nimettömänä ja haastateltavia ei ole mahdollista tunnistaa.

8. Tutkimuksen päättyminen

Myös tutkimuksen suorittaja voi keskeyttää tutkimuksen, jos opinnäytetyö jää kesken. Tutkittaville ilmoitettaisiin tutkimuksen siihen asti selvinneistä tuloksista.

9. Lisätiedot

Pyydämme teitä tarvittaessa esittämään tutkimukseen liittyviä kysymyksiä opinnäytetyötä tekeväälle tutkijalle ja/tai opinnäytetyön ohjaajalle, joiden yhteystiedot ovat alla.

10. Tutkijoiden yhteystiedot

Tutkija, opinnäytetyötekijä

Nimi: Elina Lyytinen
Puh. 050 9195673
Sähköposti: elina.lyytinen@edu.turkuamk.fi

Opinnäytetyön ohjaaja

Titteli: Lehtori
Nimi: Soili Lehtinen
Yksikkö: Taideakatemia, Esittävät taiteet ja musiikki
Puh. 040 0899088
Sähköposti: Soili.Lehtinen@turkuamk.fi

Harrastajien haastattelukysymykset

1. Minkä ikäinen olet?

10–13

14–17

18–20

2. Mikä orkesteriharrastuksessa on kivaa?

3. Pidätkö orkesterissa soitetuista kappaleista?

4. Onko orkesteriharjoitukseen kiva tulla?

5. Onko orkesteriharjoitus sopivan pituinen?

6. Pitäisikö orkesterin esiintyä konserteissa useammin?

Kapellimestarien haastattelukysymykset

1. Mitkä tekijät vaikuttavat ohjelmiston valitsemisessa puhallinorkesterillesi?
2. Ovatko orkesteriharjoitukset sinusta sopivan pituisia?
3. Mitkä seikat ovat sinulle tärkeitä johtaessa orkesterin harjoituksia?
4. Mitä hyötyjä puhallinorkesteriharrastus tuo nuorelle harrastajalle sinun mielestäsi?
5. Onko konsertteja ollut mahdollista järjestää sopiva määrä koko lukuvuodessa?